

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in ponedeljka ob 5 popoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vs dopis naj se pošilja uredništvu lista. Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Oodina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“ — Tisk. tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta 12—
za tri mesece 6—
za nedeljsko izdajo za celo leto 520
za pol leta 260

VEČERNA EDINOST

Posamezne številke se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . mm po 10 v. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih za . . .

Oglasi v tekstu lista do pet vrst mm po 20 v. vsaka nadaljna vrsta K 5—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelek „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštoupravniški račun št. 841.652.

Boji na Poljskem še niso nikjer dovedli do odločitve.

Vojni položaj na severu in jugu.

DUNAJ, 30. (Cenzurirano). — Boji na Poljskem še niso nikjer dovedli do odločitve. Nemški posuni pri Łowiczu in bližnjem okolju so bili najhujši ugoden vpliv na nadaljnji razvoj dogodkov. Pričakovati je velikega udara proti ruski armadi. Natančnejše podrobnosti se še ne morejo objaviti.

Na južnem Poljskem so bili odbiti ruski napadi na naše položaje pri Wolbromu in Piłci. V ostalem pa je položaj tamkaj še nekaj dni skoraj neizpremenjen. V Galiciji si stojte obe strani zaenkrat še pričakujejo čase nasproti. Posamezni ruski naskoki so bili odbiti.

Ruske sile, ki so prodirle na obeh straneh Duklanskega prelaza proti Homoni — baje poldrug armadni zbor ali dva — so bile poražene in so se morale umekniti ob težkih izgubah. Naše čete zasledujejo. Verjetni so torej nadaljnji boji.

Ofenziva v Srbiji se bliža sovražnim defenzivnim pozicijam v Rudniškem ozemlju. Preko Užic prodira avstro-ogrsko kolona nadaljuje svoje prodiranje v vzhodni smeri. Upati smemo veliko od nje, ko poseže v boje, ki jih je pričakovati pri Gornjem Milanovcu. — (»Tagespost«).

S poljskega bojišča.

Ruska in angleška poročila.

KODANJ, 30. (Cenzurirano v »Tagespost«). Iz Londona se brzojavlja: Vkljub neprestanim zmagovitim poročilom angleških dopisnikov iz Petrograda in od fronte na Poljskem, se kaže v angleškem občinstvu precejšnja nestrpnost, ker že večkrat naznanih ali neposredno pričakovane odločilne ruske zmage še vedno ni. Da pomore to umljivo nervoznost občinstva, poudarjajo angleški listi sedaj, da se velika bitka na vzhodu, v kateri sodeluje na stotisoče ljudi, ne more odločiti v par dneh, da pa ni nikakega povoda za vznemirjanje zaradi tega, ker se dogodki ne razvijajo tako hitro, kakor so obetala dosedanja poročila vojnih poročevalcev. — Občudovati je treba fiktivne zmožnosti Hindenburgove; vendar pa da je jasno, da njegova poveljniška umetnost ne bo mogla opraviti ničesar.

ŽENEVA, 30. (Cenzurirano v »Tagespost«). Dočim po angleških in italijanskih virih v francoskem časopisu priobčene vesti z vzhodnega bojišča ugotavljajo, da je bitka pri Lodzu dovela do velike odločilne ruske zmage, v kateri je bilo okoli petdeset tisoč Nemcev onemogočenih za boj, ne omenja agencija »Havas« o vsem tem ničesar. Zadovoljuje se s sledečo vestjo: »Po neki oficijelni vesti se potrjuje, da je ruska protiofenziva med Vislo in Wartho spravila nemške armadne zbornice, ki so prodrli proti Brzezini vzhodno od Lodza, v skrajno težaven položaj.« Uradno rusko poročilo zadnje noči sploh ni pripelo. Iz tega je razvidno, koliko resnice je na veliki ruski zmagi.

Boji pri Homoni.

BUDIMPEŠTA 30. (Cenzurirano). Sovražne čete, ki so v četrtke prodirle v Homono, so se hotele hitro umekniti, pa so jih ustavile naše čete. Več dni so se vršili najhujši boji, dokler se ruska armada, poražena, ni začela umikati proti zapadu. Tedaj je nastala za rusko vojsko katastrofa: stotine mrtvih in ranjenec pokriva doslej bojišče, kjer so se, kakor že javljeno, vdal tudi celi oddelki. Homonna je nepoškodovana, le trideset hiš je zažgala ruska granata. Kaže se, da bo zmagata večja, nego smo upali sami.

S srbskega bojišča.

Angleško poročilo.

LONDON, 30. (Cenzurirano v »Tagespost«). Dopisnik londonskih »Times« poroča iz Kragujevca: V okolici Lazarevca se je vršila huda bitka, v kateri je sodelovalo po površni cenitvi nad pol milijona vojakov. Avstrijci skušajo napraviti konec operacijam na tem delu bojišča. Nič

manje nego pet armadnih zborov avstrijskih stoji tamkaj v fronti. Da morejo vse to vojaštvo pogrešati na drugih bojiščih, ni samo presenetljivo, temveč obenem jasno kaže, koliko dela Srbija za skupno stvar, in pojasnjuje, koliko more Avstrija še storiti, da se avstrijsko-nemške boje moči pomnože proti zaveznikom, ko bi bila Srbija ponesreči premagana po premoči in številu topov.

Trgovina v osvojenih krajih.

BUDIMPEŠTA, 30. (Cenz.) V srbskih ozemljih, ki jih je osvojila naša armada, v največ krajih po osvojitvi ni ostal noben trgovec in obrtnik, ali pa tisti, ki so ostali, ne zadostujejo. Sedaj so se že ustanovile podružnice bosenskih trgovcev, primer v Loznici.

Rusko-turška vojna.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 1. (Kor.) Danes objavljeno sporočilo glavnega stana pravi: Včeraj so se dogodili neznatni spopadi z Rusi ob perzijski meji.

Orožne vaje na Bolgarskem.

SOFIJA 30. (Agence Tel. Bulgare.) Dva rezervna letnika, k sta bila poklicana k orožnim vajam sta bila odpuščena, da sta napravila prostor dvema novima letnikoma.

Dopisovanje med cesarjem Viljemom in Mikado.

BEROLIN, 1. (Kor.) Wolffov urad poroča: »Figaro« in drugi inozemski listi poročajo o pismih, ki bi si naj jih bili tik pred padcem Čingta pisala nemški cesar in Mikado. Samoobsebi je umevno, da je vest o takem dopisovanju naravnost izmišljena v vseh posameznostih.

Cesar Fran Josip maršal Hindenburga in general pl. Lundendorff.

POZNANJ, 30. (K.) Njegovo Veličanstvo cesar in kralj Fran Josip je poslal general-feldmaršala pl. Hindenburga in šefa generalnega štaba, generalajntnanta pl. Lundendorffa povodom njihovi povišanja sledeči brzojavni čestitki:

Ljubi general-feldmaršal pl. Hindenburg! Iskreno razveseljenemu, da Vam morem najtopleje čestitati na povišanju k najvišjemu militarnemu dostojanstvu, na katerem se imate zahvaliti milostnemu priznanju Vašega slavnega vodstva brezprimerno hrabre vztrajne vojske od strani Vašega vzvišenega vojnega gospoda, mi je v potrebo, da Vam pokažem, kako visoko Vas ceniva jaz in moja vojna sila. Jasno, trdno in zvesto delujete Vi v najtežjih bojih, v neprestanem soglasju z mojo vojsko. Ta bo ponosna v zavesti, da je v ozki zvezi z Vami. Da Vaše sijajno vojskovodsko ime ohranimo svoji vojni sili v blesteh zglede najvišjega vojnega delovanja, Vas imenujem polkovnikom imejteljem mojega pešpolka št. 69.

Naj bo neporušnemu vojnemu tovarištvu med mojo in nemško vojno silo prisvojeno, da v vztrajnem boju izvajata zmagano naše skupne pravične stvari. — Fran Josip.

Ljubi generalajntnant pl. Lundendorff! Na povišanju, po katerem prihaja najvišje priznanje Vaših sijajnih činov od strani mojega zvestega prijatelja in zaveznika do daleč tja vidnega izraza, Vam čestitam najpriprčnejše. Naj bi Vam bilo od Vsemožnega dano, da bi tudi nadalje in na istotako zgleden način ter v izkušenem soglasju z mojim generalnim štabom delovali ob strani Svojege preslavnega vojskovodje! — Fran Josip.

Bavarski državni minister grof Hartlingen službeno odpotoval v Berlin.

MONAKOVO 30. (Kor.) Državni minister grof Hartlingen je v službenih zadevah odpotoval v Berlin.

Potres na Jonskih otokih.

ATENE, 30. (Kor.) »Agence d'Athènes« poroča: Na zapadnem Grškem kakor tudi na Jonskih otokih je bil včeraj močan potres. Ognjišče potresa se je nahajalo med

otokoma Leukas in Krí. Na Leukas se je podrla več hiš, pri čemer so bile ubite tri osebe. Povzročena škoda je znatna.

Z galiskega bojišča.

Ker se je položaj na galiskem bojišču popolnoma izpremenil, tako da so postali dogodki prešlih mesecev zanj popolnoma brezpomembni, priobčujemo sledeče iz pisma našega uredniškega tovariša, ki ga je pisal svoji soprogi iz bolnišnice v Klatovem na Češkem, kamor je preko Przemysla, Krakovega, Dunaja prišel kot ranjenec v začetku meseca novembra. Sedaj se nahaja naš tovariš v bolnici v Ljubljani. Ker dalje časa nismo imeli nikakega glasu o njem in nam je tudi pošta zaporedoma vračala vse nanj naslovljene poštnice, smo že mislili, da ga ni več med živimi. Zato nas pa tembolj veseli, da krogla, ki ga je zadela, ni bila smrtonosna in ga je mila usoda ohranila njegovi mali družinici, ženki in hčerki, pa tudi nam. Iz njegovega pisma posnemamo, kar bi zanimalo našo splošnost, in to tembolj, ker je iz tega pisma razvidno, kako hrabro se je bil na severnem bojišču naš slovenski 17. ljubljanski pešpolk, polk »Kranjskih Janezov«. Naš tovariš je pisal:

» . . . Po težkem slovesu, kakor se gotovo še spominjaš, sem se odpeljal iz Ljubljane 11. avgusta zjutraj. Bilo je v torek. Vozili smo se do sobote in sicer čez Pragarsko, preko Ogrske čez Sijanko sedlo v Galicijo, kjer so nas poklicali iz voz na kolodvoru v Nikolajevem, kakih 30 kilometrov južno od glavnega mesta Galicije, Lvova. Od tam smo korakali, po vožnji vsi trdi in strli, eno uro daleč v vas Piasečno, kjer smo ostali osem dni. O vožnji in bivanju v Piasečni povem zaenkrat samo toliko, da je bilo vse le majhna predgraja grozot in strahot, ki sem jih doživel pozneje. 23. avgusta popoldne okoli treh, ravno kosmo opazovali krasen solčni mrk, smo bili alarmirani in tekmo pol ure smo že odkorakali iz dolgočasne, negostoljubne, umazane maloruske vasi. Z majhnimi presledki — spali smo ob cestah — smo prišli 25. avgusta v Romanovo, veliko vas severovzhodno od Lvova. Tam smo se skрили po vrtovih in čakali nadaljnega povelja. Bili smo že blizu sovražnika, ki je prodril čez našo mejo pri Brodyju in Sokolki ter drvel proti glavnemu mestu Lvovu. V Romanovem smo po mojem posredovanju dobili pri svojem stotniku Obereignerju zadnje pivo.

Ob polidveh popoldne smo morali nenadoma odkorakati, neznano kam, toda gotovo proti sovražniku. Bila je to za marsikoga zadnja težka pot v življenju. Korakali smo vse popoldne, vso noč in smo dospeli okoli 10. ure dopoldne pred mesto Ologori. Zjutraj so bili tam še ruski kozaki, ki so se pa pred nami umeknili v varne in močne utrbe na gričih komaj pol ure nad mestom. Tam nas je čakala silna, še enkrat močnejša sovražna sila, Rusi, baje dva armadna zbora, dobro utrjeni v okopih, ki so jih delali cel teden. Dobili smo povelje za napad.

Zagrnili so topovi. Razvili smo se v bojno črto, poslovilivi se med seboj kot dobri tovariši, poljubivši zadnjikrat dragocene spomine svojev, ki smo jih imeli s seboj. Bila nas je močna vrsta. Krasno je bilo videti naš polk v razvoju. Odločnost in samozatajevanje se je bralo vsakomur z obraza. Nič ne zaostajal in v polnem redu smo korakali proti nevidnemu sovražniku pod visoko v zraku brnečimi topovskimi kroglijami. V dobrih desetih minutah, ko smo prekoračili precej globok jarek in stopili v strm gozd, so padle prve sovražne kroglice pred naše vrste.

Svist, žvižg, in udarjale so smrtonosne kroglice v mehko zemljo, na nas pa so padale z drevca prve odstreljene vejice. Tam je tudi padla prva žrtev našega polka in sicer komaj pet korakov od mene, moj praporščak Polz, s katerim sva si bila prav dobra. Silal sem žvižg kroglice poleg sebe in začel obenem glasn klic: »O leži!« Pogledal sem nazaj na desno: v mahu je ležal na obrazu in krčevito stiskal sabljo v desnici, levico pa je imel na obrazu. Skočil sem k njemu in ga dvignil. Strašen pogled! Iz ust mu je bruhnila kri, izpod desnega ušesa pa mu je brizgala, ko da bi odprl majhno vodovodno pipo. Dvignil sem ga, ovil mu trdo okrog glave brisačo, ki jo imam še vedno pri sebi. Izpral sem mu usta z vodo, namešano z žganjem, posadil ga k debelemu drevesu in poklical zdravniško patruljo. Hvalažno me je pogledal še enkrat. Odnegli so ga potem nazaj in jaz sem stekel, okrvavljen po krvi prve žrtve, za svojci naprej v sovražni ogenj. Bil je oni zadnji pogled mojega praporščaka; pozneje sem izvedel, da je bil v pol ure že mrtev.

Na robu gozda, vrhu griča, sem jih dohitel in vrgli smo se v divji ogenj sovražnih pušek in topov. Toda zaman je bil naš pogum, zaman so bile neštete naše žrtve: sovražna premoč in njihova ugodna pozicija nas je vrgla nazaj ob velikih izgubah.

Ponoči smo se umeknili v sovražnem ognju iz mesta proti jugu. Stiri dni smo ščitili in varovali umikanje naših čet, peti dan sem se pa izgubil v strašnem ognju sovražnih topov. Napotil sem se proti Lvovu, kamor sem prišel čez tri dni. Hranil sem se s krompirjem, ki sem ga kuhali ali pekel ob cestah. V Lvovu sem ostal poldrug dan in sem odšel takoj, ko sem izvedel, kje je moj polk, proti Grodki. Kmalu nato so Rusi zasedli Lvov.

Dospevši v Grodek, sem našel svoj polk in svojo stotnijo, ki je štela zopet nekaj nad sto mož, ojačena in pomnožena z novimi močmi. Drugi dan, ko sem prišel v Grodek, smo prišli takoj v drugo bitko pri Grodki, ki je trajala osem dni. O grozotah te bitke bi se dale napisati cele knjige. Zemlja je prepolna z našo krvjo in stotine tovarišev sem pustil na bojišču.

V bitki pri Grodki in v okolici sem bil pri polkovnem poveljništvu kot ordonanci podčastnik, pri čemer sem veliko trpel, ali imel sem priliko, da sem lahko zasledoval gibanje našega polka in naših sedmih čet. Ves čas te bitke sem bil v prvih vrstah in sem doživel strašne stvari. Cele vrste so padale. Krvaveli smo hujše kot naši pradedi pred Turki, toda vendar smo se držali čvrsto kot levi in se nismo umeknili niti za ped. Kranjski Janez je prijel, in kar je držal, ni izpustil!

Drage, krvave lovorike si je spletel naš že itak oslavljeni polk na tem nevaležnem polju; toda, žal, zastoni! Zastoni je bilo junaštvo, zastoni so tekli potoki krvi, zastoni so krvavele naše rane. Umekniti smo se morali, pustiti prostor, ki smo ga junaški zavojevali, iti smo morali nazaj zaradi drugih. Umekniti smo se morali velikanski premoči.

V teh bojih sem res prestal veliko. V najhujšem ognju sem tekal od vrste do vrste s povelji našega polkovnika in stotinstokrat sem se v duhu poslovil od tebe in vas vseh. Kroglice so padale okrog mene kakor svinčena ploha. Od luknje do luknje sem lezel in se plazil do tja, kamor sem bil poslan.

Skričal sem se, kakor sem se vedel in znal, in marsikaterikrat sem se v hudem ognju sovražnih strojnih pušek zakril z mrtvim tovarišem, kateremu niso več mogle škodovati kroglice. Bili so grozni trenutki ki se jih ne spominjam rad.

Se huje pa je bilo tam, kjer so se morali sovražniki umekniti pred našimi: tam je puščala smrt za svojo koso cele kupe. Stove mater, žena, hčera in sinov plaka za njimi, ki so padli, oni pa počivajo, prijatelji in sovražniki, mirno drug poleg drugega v mrzli, neprijazni, nam in njim tuji galški grudi. Le mi, ki

smo jih videli, vemo, kje so in kako so končali.

Pozabil sem na lakoto in žejo; več dni nisem jedel, ker ali nisem imel, ali pa nisem mogel, pozabil sem na trud in napor, nisem se menil za kroglice, ki so padale tik mene v zemljo, ki so trgale drevje in silnim pokom metale svinčeni in železni dež med nas. Naslonil sem se na drevo ter se zamislil daleč, daleč . . . Končno sem se zdrnil in se znašel zopet v krvavi mlakuži. Sel sem dalje svojo pot in izpolnil svojo dolžnost.

Izpred Grodka smo se umeknili proti jugu in bili smo zopet mi, naš hrabri polk, ki smo na tej trnjevi poti zopet varovali umikanje naših čet. Ostali smo v najožjem stiku s sovražnikom. Padale so kroglice, padali so tovariši, dokler nismo po truda-polnih in mučnih pohodih ponoči in podnevi prišli iz sovražnega ognja. Pretrpeli smo dosti, a biti smemo ponosni na delstvo, da je bil prav naš polk tisti, za čigar neustrašnimi prsmi se je nemoteno mogla izvesti nova grupacija naše armade, ki je dovela do poznejših vlepomembnih zmag.

Prešli smo nato Mistece, Nehribe, Jasienice, Roge, Samokleske, nakar smo obstali blizu ogrske meje v Siari. Tam smo se nekoliko odpočili. Bil sem vesel, da sem spal par dni pod streho na kupu slame in sem dobival redno svojo menažo. Iz Siarja smo odkorakali preko Smigroda, Tokov, Prešetnic itd. v Novo Mesto in od tod v Ovčodolno. Tam smo prišli 15. oktobra popoldne ob treh v sovražni ogenj. Prvi dan ni bilo nič posebnega. Z nekoliko izgubami smo potisnili sovražne vrste precej nazaj in smo se nato močno utrdili. V nadi pa, da prodremo naprej in dosežemo, kar drugi niso mogli, so poslali nas naprej. Prodrli smo z velikimi žrtvami v resnici že nekoliko naprej, a potem smo obstali. Osem dni se je vršil ta ljuti boj. Videl sem cele kupe ranjenecv in mrličev, naših in sovražnih, vsako noč smo pokopali nebrot prijateljev in sovražnikov in na nekaterih potih sem zadeval skoraj na vsaka dva koraka na mrtveca ali težko ranjenega. Po mojem mnenju je bila to najhujša bitka ves čas vojne. Toda, rali smo, kakor siva skala, ob kateri se zastoni: zaletava razburkano valovje. Rajši smrt, nego le ped zemlje prepustiti sovražniku! Vztrajali smo z nekako besno zagrizenostjo, češ, nas ne premaknete od tod, pa če gre tudi vse v franže. Kogar si pogledal, vsakomur je sršal neki divji ogenj iz oči: ali vzdržimo, ali pa pademo!

Tu sem dobil v gozdu tudi kroglico, ki jo hranim pri sebi. Ranila me je navidezno neznatno nad desno peto in prvotno se niti zmenil nisem veliko za rano. Skoraj zamalo se mi je zdelo, da bi hodil za tako malenkost k zdravniku. Toda 22. oktobra, ko sem bil že osem dni v najhujšem ognju, me je začela nogi tako boleli, da nisem mogel več stopiti nanjo. Tožil sem tovarišem in ti so mi resno svetovali, naj grem k zdravniku, ker je rana v nevarnem kraju. Zdravnik me je obvezal in me poslal v bolnišnico v Przemysl. Tam je rekel zdravnik, da je ranjena kita in da ne bom 6 do 7 tednov mogel stopiti na nogo. Pri hoji sem čutil velike bolečine. Z več presledki v raznih bolnišnicah sem se pripeljal v Podgorce pri Krakovu, kjer sem ostal šest dni. Odtam smo se peljali na Dunaj in je bilo prvotno določeno, da pridemo v Maribor. Že sem se veselil, da pridem tako blizu doma, toda na Dunaju so nas obrnili na sever in so nas odpeljali na Češko v Klatov, kjer sem sedaj in se počutim precej dobro. Kedar grem od tod in kam pridem, ne vem . . .

To je torej kratek opis bojev, katerih sem se udeležil s svojim polkom na galiskih bojiščih. Prepričan sem, da ga ni človeka v naši Avstriji, ki bi se drznil trditi, da ni naš polk storil v polni meri svoje

dolžnosti, in s pravim ponosom lahko podarjam, da si je naš slovenski polk vključil težkim izgubam, ki so ga zadelo, neomadeževano ohranil in še nanovo osvetlil svoje ime čilnega, »železnega« polka naše avstrijske armade. Naš polkovnik je dejal, da s solzami v očeh objame vsakega »Kranjskega Janeza«, ki ga bo srečal na ulici, in mož je vedel, zakaj je dejal tako!

Naredba o določitvi najvišje cene žita in moka.

Izšla je naredba ministrstva za trgovino v sporazumenju z ministrstvom za poljedelstvo in notranje stvari, ki določa:

Politična oblast ima v svojem upravnem območju določiti cene za veletrgovino s pšenico, ržjo in turščico. Te cene pri prodaji ne smejo biti prekoračene in jih potrjuje ministrstvo za trgovino v sporazumu z ministrstvom za poljedelstvo. Najvišje cene je določiti:

Za pšenico in rž na podlagi povprečnih cen, ki so se plačevale v zadnjih dveh tednih meseca oktobra 1914 v dotičnem upravnem območju;

za ječmen in turščico na isti način na podlagi povprečnih cen zadnjih dveh tednov meseca novembra 1914, pri čemer ni jemati ozira na prehodne porastke cen, povzročene po izrednih okoliščinah (prehodnih čet, zaustavljenju železniškega obrata i. t. d.).

Pri določanju najvišjih cen je vzeti za podlago pri pšenici težo hektolitra s 76 kilogrami in pri rži s 70 kilogrami. Če pa teža hektolitra iznaša pri pšenici in rži več, oziroma manj, nego 76 ali 70 kilogramov, potem se viša, oziroma pada po deželni politični oblasti določena najvišja cena za vsak polni kilogram hektolitrove teže pri pšenici za 20, pri rži za 15 vinarjev na meterski stot. Ti dodatki ali odbitki pa se ne računajo preko 3 kilogramov večje, oziroma manjše teže.

Veletržci smejo prodajati moko le po cenah, ki ne presegajo po predpisu te naredbe določenih najvišjih cen. Najvišja cena pšeničnega zdroba (griza) iznaša za 67,5 odstotka na meterski stot več, nego je v dotičnem upravnem območju najvišja cena za meterski stot pšenice.

Na isti način izhaja najvišja cena: pšenične moke za kruh za 75,5 odstotka;

pšenične moke za kruh za 17,4 odstotka;

pšenične moke čiste za 22 odstotkov;

ržene moke za 35,3 odstotka;

ječmenove moke za 57,8 odstotka;

turščine moke za 45 odstotkov

višja, nego je določena najvišja cena dotičnega sirovega produkta.

Najvišje cene iz teh vrst mešane moke se izračunavajo po procentuelnem razmerju vrst mok, ki so se zmešale.

Kot veletrgovina velja v smislu te naredbe promet med proizvajalci, prekupčevalci in izdelovalci.

Najvišje cene veljajo za kraj, kamor je dobaviti, brez vreče in proti gotovemu plačilu (netto per cassa). Ako kupec ni dal vreče, je prodajalec obvezan dati blago z vrečo, a jo mora, seveda v porabnem stanju, v teku šestih tednov zopet sprejeti po ceni, ki jo je poprej zaračunal. Za vreče more politična oblast določiti najvišje cene.

Najvišje cene vsebujejo pri žitu in moki tudi stroške nakladanja in transporta do postaje, kjer se naklada.

Politična oblast je pooblaščen, da more za malo trgovino z gori navedenim blagom določiti najvišje cene, vpoštevajoč najvišje cene, določene za veletrgovino.

Posestnika tega blaga more politična deželna oblast pozvati, da je odda po določenih najvišjih cenah, v kolikor ga ne potrebuje za lastno domačo potrebo. Pojedelcem in produkcijskim obrtnikom je prepuščati tolike množine blaga, kolikor ga potrebuje za nadaljevanje svojega gospodarstva, oziroma za svoj obrtni obrat.

Ako bi se posestnik ne hotel odzvati pozivu, more politična oblast dotično blago prodati na račun in stroške posestnika. Prodajno ceno ima končno določiti deželna politična oblast, vpoštevajoč najvišjo ceno, dobroto in porabnost blaga — in po zaslišanju izvedencev.

Ta naredba se ne nanaša na žito in moko iz carinskega inozemstva.

Za promet z blagom za setve more poljedelski minister na predlog kake poljedelske korporacije ali pa c. kr. kontrolne stacije za semena na Dunaju dovoliti izjeme od določb te naredbe.

Prestopki določb v tej naredbi in predpisov, izdanih na nje podlagi, bodo politične oblasti kaznovala na prodajalcih z globami od 5000 krom ali z zaporom do šestih mesecev.

Naredba je stopila v veljavo z dnem razglasenja (28. november).

Službe iz vojne.

Boj z ročnimi granatami. V Danzerjevi »Armeezeitung« priobčjuje neki častnik dogodek z vzhodnega bojišča iz bojev ob Sanu v mesecu oktobra tako-le: Ob Sanu, vzhodno od Rudnika smo imeli opraviti s kar najtrdosrčnejšim sovražnikom. — Cele tedne smo ležali v tehnično utrjenih pozicijah in naši ponovni poizkusi, da bi vrgli sovražnika, ki je imel v ozadju plovno reko San, iz njegovih pozicij, napravljenih v inundacijskem terenu se nam ni posrečilo. Toda tudi Rusi niso mogli zavzeti gradu Rudnika, ki so ga že šestkrat naskočili ponoči. Poveljnik oddelka med Rudnikom in rudniškim gradom je sklenil, da iz moštva, ki se prostovoljno prijavilo, sestavi patroljo, katera bi imela nalogo, približati se v temi onemu oddelku sovražniške pozicije, ki je bil najbližji naši postojanki in ga napasti z ročnimi bombami. Priglasil se je podčastnik in štirje možje. Še ob dnevnih svetlobi so ugotovili, kod jim je treba iti, pri čemer se je dogajalo, da vodi pot sicer po močvirnih tleh, a da je še dosti dobra. Bilo je sklenjeno, da patrolja odide ob polidnevni ponoči, a prej naj bi se patrolja odpočila. Može so se začeli pripravljati za svoj važni posel. Vsi pet je oddalo prihranjen denar nekemu tovarišu s prošnjo, naj bi ga izročil njihovim svojcem v slučaju, če bi se ne vrnil. Podčastnik je šel nekoliko počivati, ostali štirje pa so v svoji duševni napetosti odšli v okop. Rusi so sicer streljali, toda poredkoma in to le zato, da bi oteževali ponočno dobavo streliva in živil. Streljali so brez cilja, vsled česar so po takem nočnem streljanju bolj ogroženi ljudje za bojno črto, nego bojna črta sama. Nastal je mir, ko je imela oditi nočna patrolja. Patrolja je odšla brez pušek, brez opreme, oborožena samo z ročnimi granatami. Podčastnik je s pritaženim glasom javil službojučemu častniku, da je pripravljen. Bilo je dogovorjeno, da smejo samo podčastnik in stotnije odgovarjati na rusko streljanje, ne zato, da bi zadevali, temveč da bi sovražnik vsled takojšnje ustavitve streljanja ne opazil, da se nekaj pripravlja. — »Za menoj!« — je ukazal podčastnik; v trenutku je bila patrolja na okupu, odkoder se je spustila navzdol po pobočju. Tam je bila močvirnata loka. Zadržujoč sapo so vojaki ležali po vseh štirih naprej, pripravivši prej ročne granate v žepu plašča. V jasni mesečni noči je šlo le počasi naprej. Poveljnik je bil spredaj, dva moža sta bila na desni in dva na levi. Pet četrta ure so potrebovali, da so prehodili 500 korakov. Tedaj se je mesec skril za oblak. Bilo je slišati pogovor ter vdiranje in zapiranje zavor. Bilo je tudi videti tenak stebrič dima. Patrolja je bila le še 30 korakov oddaljena od sovražne pozicije, ravno pred tremi strojnimi puškami. V hitrici so možje patrolje izgubili stik med seboj, da se niso mogli sporazumeti z domenjenim znamenjem. Tu je eden od patrolje zagnal granato proti strojnimi puškami; takoj za njim pa tudi ostali. Po eksploziji prve granate je nastala grobna tišina v sovražnem taboru. Velikanska množina prsti, ki jo je vrgla eksplozija v zrak, je dokazovala, da so granate učinkovale. Tedaj so Rusi nehali streljati in se začeli umikati. Naša patrolja se je vlegla na tla in opazovala, kako so se Rusi umikali. Po istem potu, po katerem je prišla, se je patrolja nato vrnila kar najhitreje mogoče ter javila, da je povelje izvršeno.

Poljska zima. V »Berliner Tageblattu« piše dr. Wejls: Z ozirom na splošno skrb radi zimske kampanje na Poljskem je treba predvsem konstatirati, da zima na Poljskem ni posebno ostra, zato pa vztrajna: treba jo je torej strogo ločiti od strahovitih ruske zime. Dočim znaša srednji letni minimum vzhodno od Urala — 40 stopinj Celzija, v srednji Rusiji — 30 stopinj, znaša v Varšavi — 20 stopinj. Snega je vsekar dosti. — Ker pa snežna odeja brani zemljo pred globoko zmrznitvijo, bi snežnobogata zima niti od daleč ne bila tako strašna. Varšava ima podnebje, kakor da bi se nahajala najmanj za kakih 5 stopinj zemljepisne širine proti jugu. Z ozirom na zelo mlo podnebje v Berlinu (normalno 5,6), je konstatirati hudo zimsko podnebje v okolici Marggrabove na Pruskem. Prvi sneg zapade na Poljskem navadno začetkom novembra. »Sveti Michael« (29. septembra) jaha na belem konju, se navadno zlaže. Zgodnji sneg ali mraz pa nikakor še ne more biti znamenje predstoječe hude zime. Malo nerodnejši so snežni zameti na Poljskem. Železniški promet se v tem slučaju deloma prekine. Na drugi strani pa zato dostikrat zmrznejo vodovja, kar bi služilo potem operirajočim četam za nove naravne ceste. Po hidrografični statistiki je na primer Visla, ki otežuje sedaj vpad na Poljsko, v srednjem teku povprečno 113 dni na leto pokrita z ledom in sicer pretežno s 40 do 70 cm skorjo, ki bi zamogla nositi tudi najtežje topove. Na splošno se lahko reče, da poljska zima ni ravno preluda. Kakšna bo leto, se seveda ne da prerokovati.

Domache vesti.

Pogreb skladatajca Davorina Jenka. (Po »Slov. Narodu«). Zopet smo izročili črni zemlji moža, ki je bil s svojim srcem in svojim delom priklenjen na naš narod. Sobotni popoldan je obsevalo solnce zadnjo pot moža, ki je vedel najti pot do duše našega naroda. Pospremili smo ga tja, kjer vlada bratoljubje. Šel je od nas in ostal je med nami, položili smo ga v zemljo in z nami se je vračal v mesto in na deželo. Niti smrt ga nam ni vzela. Na tisoče in tisoče je bilo Slovencev, ki skromnega moža niso poznali osebno, poznal ga pa je vsak Slovenec po njegovem duhu in ostane med nami, dokler se bo iz slovenskega grla razlegala slovenska pesem. Izpolnila se je pevcu največja želja. V domači zemlji mu počiva truplo in izpolnjena mu je bila tudi druga želja, ki jo izraža domovini v besedah:

„Biti mi je srčna želja
v krilu tvojem slednje dni.“
Domoljubje, rodoljubje, zavednost in navdušenje govori iz njegovih skladb, ki bodo večno živele v našem narodu. Iskreno je njegovo prepričanje o boljši bodočnosti našega naroda in izbral si je za svoje skladbe snovi, v katerih je mogel to svoje prepričanje najlepše izraziti. Naša himna:

„Naprej zastava slave“
se je rodila v tem čustvu, izrazila in učinkujoča, kakršno ima le malokateri narod. Globoka vernost mu vdihne molitev:
„Čuj nas večni bog!
Tvoji smi sinovi,
dela blagoslovi
naših slabih rok!“

in v duhu vidi, kako se uresničujejo želje, ki jih goji za naš rod. Drami se vila na zeleni gori:

„Hej rojaki, kako poje, poje in prepeva,
da se gora trese, da nebeski strop odmeva!“
Z ljubicco šepetaje, z lipo se pogovarja, pri kozarcu vina se navdušuje za lepo in blago. V veselih in težkih urah ostane med nami, nerazdružno naš.

Spremlili smo ga na zadnji poti. Spremitvo je bilo veličastno, kakor le more biti v teh težkih časih, ki so prišli nad našo domovino. Mestna občina kranjska je poklonila krasen venec s slovenskimi trakovi svojemu častnemu občanu, mestna občina ljubljanska je položila na njegovo krsto velik venec s trakovi v mestnih barvah in Glasbena Matica je počastila slovenskega skladatajca z lovorjevimi vencem, ki so ga ovijali slovenski trakovi. Združeni pevski zbori „Glasbene Matice“, „Ljubljanskega Zvona“ in „Slavca“ so mu zapeli pred hišo, od katere se je ločil za vedno: „Usliši nas, Gospod“, na odprtem grobu pa mu je zadonela v zadnji pozdrav ob zahajajočem solncu njegova skladba, skladba, ki je že tisoč in tisočkrat sredi ihtenja tolažila žalujoča srca:

„Blagor mu, ki se spočije.“
Tri pevske zastave so ga spremlje na zadnji poti, zastave pevskih društev „Ljubljanskega Zvona“, „Slavca“ in „Ljubljane“. Opisavi sprejeto, navedli zastopane korporacije in pa znamenite osebe iz javnega življenja, ki so izkazale pokojniku zadnjo čast, zaključuje „Slov. Narod“:
Položili so truplo nepozabnega skladatajca k večnemu počitku na pokopališču pri Sv. Križu na XX. oddelku v 9. vrsti, tik za mavzolejem rodbine Kalmanove. Tam počiva truplo našega Davorina Jenka, — a Lepše solnce njemu sijle lepša zarja rumeni.

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „CRNEM GRABNU“ izobno VIPAVSKO vino po 24 stotink $\frac{1}{4}$ litra. ISTRSKO vino po 24 st. $\frac{1}{4}$ l. — PRISTNI TERAN po 32 st. $\frac{1}{4}$ l.

Žalostno, sramotno in škodljivo je če ljudje niti v teh veleresnih časih ne morejo odnehati od svojega narodnega sovraštva in žaljenja drugorodcev. Tako smo se pred dnevi čitali o žaljenju Slovencev. In to se dogaja čisto celo na takih mestih, kjer bi — poleg drugih razlogov — ne smelo biti tega tudi v lastnem interesu tistih, ki žalijo, kjer bi v svojem lastnem interesu morali spoštovati vsako narodnost. — Nekega dne sem bil v Greinitzovi trgovini na Corsu, kjer sem bil slučajno prisoten, ko sta prišla dva okoličana kupovat potrebščine. Zahtevala sta seveda v svojem materinem jeziku. Ali že par besed je zadostovalo nekemu nadutemu trgovskemu pomočniku, da je začel rohneti in žaliti našo narodnost. In trgovskemu pomočniku se je pridružila še neka dama in učinek te kooperacije je bila ta, da se je vsa prodajalna zabavala na račun naših dveh mož! To je res žalostno in predrzno tem bolj pri trdkih, ki tako rade iščejo odjemalcev tudi med našimi ljudmi v mestu in po deželi. Vodstvu trdke Greinitz bi nujno svetovali, da strogo zapove svojim uslužbencem, naj se vsaj v teh resnih časih brzdajo in naj ne žalijo pripadnikov naroda, ki mu tisoči sinov v potokih prelivajo kri za državo, v kateri se menda tudi Nemcem — ne godi slabo.

Vsaki polemiki se odreka glasilo čeških socialnih demokratov „Pravo Lidu“. Objavilo je namreč sledečo znamenito izjavo: Okrožne in strokovne liste opozarjamo tem potom, naj se v prihodnje v času vojnega stanja sploh izogibljajo vsake strankarske polemike. Tudi „Pravo Lidu“ smatra za umestno, da stori istotako z ozirom na izredne razmere. K temu lastnemu sklepu kakor tudi k opominu do vsega delavskega časopisa so nas sklonili važni, stvarni in z današnjim stanjem spojeni razlogi. Danes, ko so vsi brez razlike nahajamo v resnici v prisilnem stanju, povzročenem po zgodovinskih dogodkih, prihrum-vših z elementarnim navalom in presegajočih našo moč, zdelo bi se nam malenkostno in nevredno, ako bi reševali svoje strankarskopolitične spore in vodili polemike, iz katerih bi mogla — četudi proti našim namenom — nastati čustva političnih ali stanovskih predsodkov. Vsled tega našega stališča se čutimo dolžne, da do nadaljnjega za časa vojnega stanja prenehamo s polemikami tudi nasproti poedinim akcijam agrarcev, s katerimi smo se bavili doslej. Naši čitatelji bodo gotovo razumeli, da jim tega sklepa ne priobčujemo brez najtehtnejših razlogov o katerih smo prepričani, da so stvarno opravičeni. Opozarjamo le na to, da ne bomo v bodoče na politične napade odgovarjali niti tedaj, ko bomo morda direktno napadeni. Pričakujemo tudi na strani političnih nasprotnikov toliko resnosti, da bodo tudi oni svoje vedenje uravnavali po tem, ko vedo že v naprej, da za bodočnost izločujemo strankarsko polemiko iz naših predalov tudi v gospodarskih stvareh in da se tudi braniti ne mislimo. Vsi politični in strokovni listi naj se gotovo ravna po tem navodilu.

„Sokol“ pri Sv. Jakobu naznanja članicam in gojenkam, da bo redna telovadba ob ponedeljkih in četrtek od 5 do 6 in pol popoldne. Članice in gojenke, ki bodo posekale telovadbo, naj se zgledajo v društveni telovadnici — CM šola ul. Montecchi, 2. — v četrtek 3. decembra od 5—6 ure. K društveni telovadbi se sprejemajo tudi nove članice, oz. gojenke. Na zdar!

Jutri 2. decembra VOJAŠKI DAN!!

Zaloga obuvala in lastna delavnica
A. VISENTINI
Trst, Giosuè Car-ducci številka 27.
Podružnica: ulica Rigutti št. 31 (na Buon Opale) !!
Velika zaloga moških in ženskih čevljev. Popravila točno in solidno. Zmerne cene.

„SVOJ K SVOJIM“
Ferdinand Gombač
Trst, ulica Molin a vento (Rocol) 25
priporoča cenj. občinstvu svojo
trgovino jestvin :: in kolonijalnega : blaga
kakor tudi ŽGANJARNO.
Blago vedno sveže. — Postrežba na dom. — — — Cene zmerne in solidne.

IVAN SIMONIČ Trst
ulica Belvedere 49
: TRGOVINA USNJA :
vseh vrst, črnih in barvnih ter nadplavlj. z izdelovalnic zgorajnjih svetov. Velika izbira potrebščin za čevljarje in senčarje. Specialiteta: **podpetnik „PALMA“ !!**

Edina primorska tovarna dvokoles. „TRILUNA“ Gorica, Tržaška ul. 28. pri pivovarni Gorijski. Zaloga dvokoles, trikoles in avtomobilov, avtomobilov, avtomobilov, avtomobilov. **F. BATJEL** Gorica, Stolina ul. 2-4. Plačilo se na obroke. Ceniti franko.

Miroslavica in dišavarnica JOSIP PETORIČ
Trst: Centrala V. Acquedotto 19, tel. 23-69

Podružnice: Via Lazzaretto vecchio št. 32, Via Apiani št. 4 in Via Monturiso (Rojan) 2. — Zaloga na debelo V. Lazzaretto vecchio 32. Medicinalne in tehnične lekarje. Specialiteta dišav in mila. — Toiletne potrebščine za gospo. gobe (direktni uvoz) i. t. d.

+ Gumi +
Izključna zaloga gum, predmetov tovarna Gard Frères. Specialiteta higijentnih potrebščin. Družna erica K 1.80, 2.20 in 2.40. — Proti pošiljati tudi v znamkah — 80 stot. pošiljamo poštino prosto 3 uzoce. — Tajno pošiljate.

Izredna prilika.
Velik dohod ur. vertik. zlatih in srebrnih priveskov. Znižane cene.
RAIMUND BIZJAK urar
V hti „Delavskega konsum. društva“ Trst, Campo S. Giacomo 4

Prodajalnica ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Drag. Vokjete)
Trst (nasproti prejšnji prodaj. D. Vokjet)
Corso št. 35.
B-gati isber slatnine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tu-i srebo s novimi predmeti. Sprejema naročila in popravila vsakovrstne srebrnine, slatnine, kakor tudi žepne ure.

ZALOGA POHIŠTVA
Giacomo Macerata
se je preselila
v ulico San Giovanni št. 7.
Velika izbira svetlega in temnega pohištva PO NAJZMERNEJŠIH CENAH.
Samo v ulici San Giovanni št. 7. — **POSTREŽBA TOČNA.**

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
registrirane zadruga z omejenimi posojili
TRST, Piazza della Caserma št. 2, 1. nad.
(v lastni palači) vhod po glavni stopniščih.
POSJILA DAJE
na vplačilo 5%
na mesece po 5%
na zastavo in amortizirajo na daljšo dobo po dogovoru.
HRANILNE VLOGE
sprejema od vsakega, do tudi od 10 v njih obročajo po 4%
Vse stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.
Bilal — plačilo vsake vloge — V vsa se lahko po obo. — ODDAJA DOBLICE NABRALNO — (HRANILNE POSJILE).